

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 8 de gener del 2019.

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, i els magistrats M.I. Sr. Carles CRUZ MORATONES i M.I. Sr. Jaume TOR PORTA, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- El dia 30-11-2016, la representació processal de la societat XXX, SL formulava demanda d'interdicte de retenir i recobrar la possessió contra la societat XXX, SLU, sol·licitant es dictés Sentència per la qual es condemnés aquesta darrera a respectar la possessió del dret de pas i d'accés rodat a la finca anomenada "XXX", titularitat de la seva patrocinada; a restituir l'accés pertorbat al seu estat originari, tot retirant els elements pertorbadors que impedeixen accedir per via rodada a la finca en qüestió; a abstenir-se de pertorbar la referida possessió o d'amenaçar-la en un futur i al pagament de les costes judicials ocasionades a aquesta part, incloent-hi els honoraris d'advocat i procurador.

II.- El dia 11-1-2017, la representació processal de la XXX, SLU, contestava la demanda articulant amb caire preliminar una excepció de manca de legitimació passiva i en quant al fons s'oposava a les pretensions de la part demandant tot i sol·licitant es dictés Sentència desestimant les pretensions articulades de contrari imposant a la part demandant el pagament de les costes ocasionades.

III.- una volta practicades les proves proposades i evacuats els respectius escrit de conclusions, L'Hble. Batlle va dictar Sentència en data 24-1-2018 amb la següent part decisòria :

“Que desestimant Íntegrament la demanda formulada per la societat mercantil andorrana per participacions “XXX, S.L.” contra la societat mercantil andorrana unipersonal per participacions “XXX, S.L.U.” en prosperar l'excepció peremptòria de manca de legitimació passiva adduïda a les actuacions, ha d'absoldre i absol lliurement a la darrera de tots els pediments efectuats de contrari, imposant a l'instant d'aquest plet les costes processals causades de conformitat amb el que preveu el darrer Considerant de la present resolució.”.

IV.- Per Sentència d'aquesta Sala de data 26-6-2018 es decidia:

“Estimar el recurs d'apel·lació formulat per la representació processal de la societat XXX, SL; XXX la Sentència de l'Hble. Tribunal Unipersonal del Batlle del dia 24-1-2018, en el sentit de considerar que XXX, SLU es troba legitimada passivament per a ser part en el procediment; REMETRE els autes a l'Hble. Tribunal Unipersonal del Batlle per tal de que sigui resolt el fons del litigi en els més breus terminis; no efectuar especial condemna en costes judicials de segona instància”.

V.- En data 18-7-2018, l'Hble. Batlle dictava nova Sentència amb la següent part decisòria:

“DECIDEIX: que desestimant íntegrament la demanda formulada per la societat mercantil andorrana per participacions “XXX, S.L.” contra la societat mercantil andorrana unipersonal per participacions “XXX, S.L.U.” ha d'absoldre i

absol·liurement a la darrera de tots els pediments efectuats de contrari, imposant a l'instant d'aquest plet les costes processals causades de conformitat amb el que preveu el darrer Considerant de la present resolució."

VI.- La representació processal de la societat XXX, SL formula recurs d'apel·lació contra aquesta Sentència, i per escrit de conclusions de data 22-10-2018, sol·licita es dicti Sentència revocant la d'instància tot i acollint alhora les pretensions contingudes en l'escrit de demanda. Insistia al mateix temps en la pràctica de la prova inspecció ocular sol·licitada i rebutjada en la instància.

VII.- En data 19-10-2018, la representació processal de la societat XXX, SLU presentava escrit de contesta a les conclusions demanant la confirmació de la Sentència de primera instància amb imposició a la contrapart de les costes d'aquesta segona instància.

VIII.- Per Aute de 20-11-2018 es decidia donar lloc a la pretensió probatòria adduïda per la representació processal de la societat XXX, SL mitjançant el seu escrit de conclusions, i en data 30-11-2018, es practicava la inspecció ocular que en la instància havia estat sol·licitada.

IX.- Les parts s'han pronunciat en relació a la prova practicada en aquesta alçada.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Jaume TOR PORTA.

FONAMENTS DE DRET

I.- La representació processal de la societat XXX, SL formulava demanda interdictal, de retenir i recobrar la possessió, contra la societat XXX, SLU en relació a l'accés a la finca "XXX" de Sant Julià de Lòria.

Referia que en les propietats veïnes, la mercantil XXX, SLU estava realitzant unes obres que havien comportat que el camí a través del qual s'accedia a la seva propietat resultés tallat i obstruït, veient-se per tant desposseïda de la única via d'accés a la mateixa. En aquesta eventualitat referia que es trobaven reunits els requisits exigits per al triomf de l'interdicte de retenir i recobrar la possessió que articulava.

La societat defenent s'oposava a la demanda, interposant amb caire preliminar excepció de manca de legitimació passiva referint que els treballs descrits per la demandant intervenien per compte del M.I. Govern. Altrament afegia que a la vista dels treballs realitzats no es podia sostenir que s'hagués impedit a la contrapart accedir a la seva propietat. Referia que no concorrien els requisits essencials per a l'exercici de l'acció interdictal a partir del moment en que la demandant no acreditava el seu estat possessorí anterior i en tot cas, confonia un mer ús al respecte de l'accés pel camí amb el requisit d'una possessió anterior plena i indiscutible. Insistia finalment que la parcel·la de la societat demandant disposava d'accés a través de les obres de reposició de l'accés "1" realitzades pel M.I. Govern i per tant l'interdicte no podia prosperar.

La Sentència dictada per aquesta Sala el 26-6-2018 admetia la legitimació passiva de la mercantil XXX, SLU retornant les actuacions a l'Hble. Batlle per tal de que dictés nova Sentència al respecte del fons de la qüestió que li era sotmesa. A través de nova Sentència de 18-7-2018, es decidia desestimar la demanda imposant les costes a la part demanant en considerar que la mercantil XXX, SL no havia pogut acreditar l'estat possessorí que reivindicava respecte d'un accés rodat que hauria desaparegut ni tampoc es justificava en que hauria consistit l'acte de pertorbació de la possessió ni quina hauria estat la concreta conducta imputada a XXX, SLU que hauria posat en perill el gaudiment de la possessió invocada per l'actora.

I contra aquest pronunciament s'alça la part recurrent amb fonaments als següents arguments

II.- Sustenta que en les actuacions practicades resultava degudament acreditat que els treballs realitzats per XXX, SLU havien comportat que es tallés i s'obstruís totalment l'únic camí d'accés pel qual s'accedia a la propietat de XXX SL, afegint que l'esmentada obstrucció no havia estat mai negada de contrari. Afegia que si el Tribunal d'Instància hagués procedit a la inspecció ocular que li era demandada, hagués copsat la naturalesa concreta de l'acte de pertorbació que denunciaven. Referia que de contrari s'invocava que XXX, SL podia accedir a la seva propietat a través del nou vial construït per la societat XXX, SLU. No obstant aquest nou vial era propietat de la demandada i sense que s'hagi aprovat cap pla parcial de la unitat d'actuació en que s'integrava, la recurrent no disposava de cap mena de dret de pas ni de circulació pel mateix. Destacava alhora que les obres de reposició del vial havien comportat l'eliminació del vial existent amb el benentès que els treballs efectuats no tenien res a veure amb la reposició inicialment prevista en el pla sectorial de noves infraestructures viàries.

III.- En la Sentència de 29-6-2017 (rotlle TSJC-563/2016) recordàvem que "El procediment de protecció sumaria de la possessió és un procés especial sumari que té com a única finalitat la protecció de la possessió davant d'actes que la pertorbin o bé l'arravatin, i evitar d'aquesta manera actuacions *extra legem* o de fets consumats. Però ha de tractar-se d'actes de possessió que no té, per tant, cap finalitat de caràcter definitiu sobre el dret a posseir i per això resten salvaguardats els drets de tercers i de les parts perquè puguin interposar el corresponent procés declaratiu per argumentar els seus drets respecte a la propietat o a la possessió definitiva atès que la sentència en el procediment interdictal sobre la possessió (i d'altres casos) no té l'efecte de la cosa jutjada. En coherència amb tot això, els pressupostos sobre els que ha de reposar l'acció de protecció sumària de la possessió són: 1) la preexistència de l'estat possessori del demandant

o bé que ho ha estat immediatament anterior (menys d'un any) a l'acte de desposseïció que denuncia. No pot demanar la protecció quan es tracti d'actes possessoris merament tolerats, ni clandestins o sense coneixement del posseïdor ni que hagin estat violents; 2) que l'acte de desposseïció ha de ser un acte il·lícit o que es fonamenti per actes *extra legem*, o fets consumats. És a dir, que qui ho hagi fet no vingui avalat per alguna raó legal o convencional; 3) que estigui plenament identificat allò que ha estat posseït i allò que ha estat pertorbat o arravatat i 4) que es presenti la demanda en el termini d'un any com a molt tard des de l'acte de desposseïció”.

IV.- En aquesta alçada ha estat practicada la prova inspecció ocular que havia estat rebutjada en la instància. En el decurs de la mateixa es pogué apreciar que en la confrontació est de la parcel·la propietat de la mercantil demandant es trobava un camí (vial) pavimentat, d'una amplada de 5 a 6 metres, el mateix arribava fins al torrent existent en la seva part superior, i que per raó dels treballs efectuats a causa de la reposició del pas es sobre elevava la infraestructura bastida més d'un metre en relació al seu estat primigeni, de manera que l'accés al camí descrit des de la carretera general resultava impossible. Remarcarem que aquest camí es correspon amb aquell a través del qual el testimoni Sr. F.S.M. (foli 105) passava per a conrear a mitjans dels anys 1980 la finca “terra de XXX” i que en el decurs de la inspecció ocular, els representants de la demandada admetien que originalment l'accés a la finca de la societat demandant es realitzava pel pas descrit. En aquest context, la prèvia possessió i l'inquietament a la mateixa en que la Sentència d'instància es recolza per a desestimar la demanda, es troben perfectament il·lustrats.

És cert que en el decurs de la inspecció ocular també es va poder apreciar que l'accés alternatiu bastit permetria materialment accedir a la parcel·la dels actors i en aquest sentit resulta especialment il·lustrativa la fotografia que obra en el foli 65 en que s'observa el portell d'accés a l'hort de la mercantil recurrent, a la part esquerra el camí original (totalment tapat de

neu) i a la part dret de la fotografia el nou vial construït. No obstant, la protecció possessòria que ofereixen els interdictes de retenir i recobrar la possessió persegueixen l'obtenció accelerada i provisional d'una pau jurídica immediata, de manera que és lògic que per acte de despossessió s'hagi d'entendre no només l'acció de privar a altri de la integritat del que gaudeix i disposa sinó també qualsevol fet material que es concreti en una alteració de l'estat de fet preexistent, el que succeeix en relació al camí pel qual s'accedia a la propietat de XXX, SL. I és que l'alteració en l'accés de la finca havia d'intervenir amb l'acord XXX, SL i en defecte, s'havia de recórrer de manera prèvia als organismes jurisdiccionals per a obtenir un pronunciament que ho avalés però allò que no es podia era pactar-ne la seva modificació i ubicació de manera unilateral amb el M.I. Govern d'Andorra i que amb les obres es tanqués i impedís el pas pel lloc primitiu a la mercantil demandant.

V.- En aquesta eventualitat i en trobar-se reunits els requisits exigits per al triomf de l'acció que XXX, SL plantejava, escaurà estimar íntegrament el recurs d'apel·lació interposat, revocant la Sentència dictada per l'Hble. Tribunal unipersonal del Batlle en data 18-7-2018, estimant en el seu lloc íntegrament la demanda condemnant la mercantil XXX, SLU a respectar la possessió del dret de pas i d'accés a la finca anomenada "XXX" titularitat de la societat XXX, SL, a restituir l'accés pertorbat al seu estat originari, tot retirant els elements pertorbadors que impedeixen l'accés per via rodada a la finca de referència i a abstenir-se de pertorbar la possessió o d'amenaçar-la en el futur.

VI.- L'estimació del recurs condueix a no efectuar especial condemna en costes judicials de segona instància (arg. novel·la 82, Capítol 10). Al respecte de les costes corresponents a la instància, aquestes han de ser imposades a la part vençuda amb inclusió dels honoraris d'advocat i de procurador de la part actora.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present

cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

ESTIMAR el recurs d'apel·lació formulat per la representació processal de la societat XXX, SL; REVOCAR la Sentència de l'Hble. Tribunal Unipersonal del Batlle del dia 18-7-2018, i en el seu lloc estimar íntegrament la demanda condemnant la mercantil XXX, SLU a respectar la possessió del dret de pas i d'accés a la finca anomenada "XXX" titularitat de la societat XXX, SL, a restituir l'accés pertorbat al seu estat originari, tot retirant els elements pertorbadors que impedeixen l'accés per via rodada a la finca de referència i a abstenir-se de pertorbar la possessió o d'amenaçar-la en el futur i a satisfer les costes ocasionades en la instància, inclosos honoraris d'advocat i de procurador de la societat demandant. No ha de realitzar-se especial condemna en costes judicials de segona instància.

Així per aquesta nostra resolució, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-